

LLEI 3/2020, DE 18 DE SETEMBRE, DE MESURES PROCESSALS I ORGANITZATIVES PER FER FRONT A LA COVID-19 EN L'ÀMBIT DE L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA.

Aquest és un breu resum-guió sobre el contingut de la Llei assenyalada a l'encapçalament, que no té altra pretensió que ajudar a trobar els temes d'interès inclosos en una norma que pot ser d'especial interès.

Entrada en vigor: 20.09.2020.

Les normes d'aquesta Llei s'apliquen a totes les actuacions processals que es realitzin a partir de la seva entrada en vigor, qualsevol que sigui la data d'iniciació del procés en què aquelles es produeixin. No obstant això, les actuacions processals iniciades d'acord amb el que preveuen els arts. 3 a 5 del RDL 16/2020 es continuaran regint d'acord amb aquests articles fins a la seva conclusió. (D.T. 1ª)

En relació al RDL 16/2020, de 28 d'abril, de mesures processals i organitzatives per a fer front al COVID-19 en l'àmbit de l'Administració de Justícia, la Llei 3/2020 suprimeix les referències:

- A l'habilitació de dies a efectes processals (que ja es van aplicar l'agost de 2020)
- Al còmput de terminis processals i l'ampliació del termini per recórrer (perquè ja ha transcorregut el termini d'aplicació)
- Als procediments especials i sumaris en matèria de família dels arts. 3 a 5 del RDL 16/2020.
- A la no aplicació a la jurisdicció militar de les previsions del RDL 16/2020 sobre celebració d'actes processals mitjançant presència telemàtica

- Es manté (art. 1) la tramitació especial de la impugnació de ERTOS COVID-19 de l'art. 23 RDL 8/2020, per la via del conflicte col·lectiu en determinats casos. Queden fora d'aquest tràmit -en tot cas- els de força major (art. 22 de RDL 8/2020)

-Es preveu fins al 31.03.2021 (art. 2) la tramitació preferent de determinats procediments (de la jurisdicció voluntària, civil, contenciosa administrativa i social) durant la vigència de l'estat d'alarma i fins al 31.12.2020

-Es regulen mesures en matèria concursal i societària (arts. 3 a 13), particularment sobre:

- Modificació del conveni
- Ajornament de el deure de sol·licitar l'obertura de la liquidació (aplicables fins al 14.03.2021)
- Acords de refinançament (aplicables fins al 14.03.2021)

- Deure de sol·licitar el concurs de creditors (terminis) (aplicables fins al 31.12.2020)
- Finançaments i pagaments per persones especialment relacionades amb el deutor (en els concursos que es declarin fins al 14.03.2021)
- Impugnació de l'inventari i llista de creditors (aplicables fins al 14.03.2021)
- Tramitació preferent –fins al 14.03.2021-- d'una sèrie d'actuacions
- Alienació de la massa activa (en els concursos que es declarin fins al 14.03.2021)
- Aprovació del pla de liquidació (dels plans de liquidació presentats per l'administració concursal abans del 20.09.2020)
- Agilització de la tramitació de l'acord extrajudicial de pagaments (aplicable fins al 14.03.2021)
- En matèria societària: suspensió de la causa de dissolució per pèrdues: només als efectes de determinar causa de dissolució per pèrdues de l'363.1.e) TRLSC

-Es preveuen mesures organitzatives i tecnològiques (arts. 14 a 23) aplicables fins al 20.06.2021.

A més, (D. Add. 6ena.) es preveu que

- aquestes mesures organitzatives s'executaran seguint les indicacions que en cada moment estableixin les autoritats sanitàries, amb la consulta prèvia al CGPJ i a la Fiscalia General de l'Estat, escoltats els col·legis professionals i, quan sigui procedent, amb la participació de les organitzacions sindicals
- si el 20.06.2021 es mantingués la situació de crisi sanitària, aquestes mesures organitzatives continuaran essent aplicables en tot el territori nacional fins que el Govern declari de manera motivada i d'acord amb l'evidència científica disponible, previ informe de el Centre de Coordinació d'Alertes i Emergències Sanitàries, la finalització de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.

Les mesures són:

- Es dóna preferència a la celebració d'actes processals mitjançant presència telemàtica (inclosos judicis i vistes), sens perjudici de la necessària presència física de l'acusat en els judicis per delictes greus.
També es requerirà la presència física de l'investigat o acusat, a petició pròpia o de la seva defensa lletrada, en l'audiència que preveu l'article 505 LECRM, quan qualsevol de les acusacions interessi la seva presó provisional o en els judicis quan alguna de les acusacions sol·liciti pena de presó superior als dos anys, llevat que concorrin causes justificades o de força major que ho impedeixin.
Quan es disposi la presència física de l'acusat o de l'investigat, serà també necessària la presència física de la seva defensa lletrada, a petició d'aquesta o del propi acusat o investigat.
Es preveu que s'adoptin les mesures necessàries per assegurar que en l'ús de mètodes telemàtics es garanteixen els drets de totes les parts del procés.

En els actes que se celebrin mitjançant presència telemàtica, el jutge o LAJ davant de qui es celebrin podrà decidir l'assistència presencial a la seu del jutjat o tribunal dels compareixents que estimi necessaris.

- Es limitarà l'accés a les sales de vistes per protegir la salut de les persones. Quan es disposi dels mitjans materials, també es pot acordar l'emissió de les vistes mitjançant sistemes de difusió telemàtica de la imatge i el so.
- Exploracions medicoforenses: es podran realitzar basant-se únicament en la documentació mèdica existent a la seva disposició, sempre que sigui possible. De la mateixa manera podran actuar els equips psicosocials de menors i família i les unitats de valoració integral de violència sobre la dona. D'ofici, o a requeriment de qualsevol de les parts o del facultatiu encarregat, el jutge pot acordar que l'exploració es realitzi de forma presencial.
- Es dispensarà la utilització de togues.
- L'atenció a el públic es realitzarà per telèfon o correu electrònic. Només es podrà acudir al jutjat excepcionalment i amb cita prèvia. (No s'inclou en aquesta previsió als professionals de l'advocacia o la procura)
- Es podran transformar òrgans judicials pendents d'entrar en funcionament en òrgans que coneguin exclusivament procediments associats a la COVID-19, i es podrà anticipar l'entrada en funcionament dels previstos per al 2020, podent-se dedicar als referits procediments.
- Es podrà establir l'assignació preferent de jutges d'adscripció territorial
- Es podran assignar als LAJ i funcionaris la realització de qualsevol de les funcions pròpies del Cos que estiguin atribuïdes a qualssevol altres unitats de mateix municipi i ordre jurisdiccional
- Es podran establir, per LAJ i funcionaris, jornades de treball de matí i tarda per a tots els serveis i òrgans jurisdiccionals.
- Es preveu la substitució i reforç de Lletrats de l'Administració de Justícia (LAJ) amb alumnes LAJ en pràctiques

-Pel que fa al Registre Civil (D. Add. 1ª) : fins al 20.06.2021

- es podrà contreure matrimoni en el cas d'aquells expedients per contreure matrimoni que tinguin resolució estimatòria
- i en aquells expedients que hagi transcorregut el termini d'un any des de la publicació d'edictes , de la seva dispensa o de les diligències substitutòries establertes al RRC.

-Se suspèn la causa de dissolució de l'article 96.1 e) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del Sector Públic. (D. Add. 2ª). En realitat s'indica que no són aplicables per als comptes anuals aprovats durant els exercicis 2020, 2021 i 2022 les previsions dels arts. 96.1 i) i també la de l'art. 96.3, que regulen causes de dissolució d'organismes públics estatals (per trobar-se en situació de desequilibri financer durant dos exercicis pressupostaris consecutius i que ara caldrà entendre durant els indicats tres exercicis).

-Fins al 31.12.2020, els actes de comunicació a l'MF produiran efectes als 10 dies naturals de la comunicació. (D. Add. 4ª)

-Es deroga el RDL 16/2020

-Mitjançant la D.F. 1^a es modifica la Llei 2/1974, de 13 de febrer, sobre Col·legis Professionals, incorporant una D. Add. 6ena. que preveu que tots els òrgans col·legiats de les corporacions col·legials es podran constituir, convocar, celebrar les seves sessions, adoptar acords i remetre actes tant de forma presencial com a distància, llevat que el seu reglament intern reculli expressa i excepcionalment el contrari. En tot cas, aquestes previsions poden ser desenvolupades pels corresponents reglaments de règim intern o normes estatutàries.

- Mitjançant la D.F. 2^a es modifica la LJCA (arts. 8.6; 10, 11.1; 122, quater) en relació al control jurisdiccional dels actes administratius i disposicions generals en matèria de salut pública que poden afectar els ciutadans i poden arribar a restringir o limitar drets fonamentals. La modificació es fa en atenció a l'àmbit territorial d'aplicació i els destinataris de l'acte objecte de control, de manera que s'individualitzen els actes administratius singulars que afecten a un o diversos particulars concrets i identificats, i les autoritzacions o ratificacions s'han de continuar tramitant davant els Jutjats del Contenciós-Administratiu que siguin competents en aplicació de les normes generals. I es distingeixen les altres mesures que afecten destinataris no identificats individualment, quina tramitació es resoldrà en primera instància per les sales contencioses administratives dels TSJ quan el seu àmbit d'aplicació sigui el d'una Ciutat Autònoma, una comunitat autònoma o un àmbit territorial inferior (províncies, municipis, districtes i barris), o per la Sala del Contenciós-Administratiu de l'AN quan la mesura sigui adoptada per l'autoritat sanitària estatal en l'exercici de les seves competències.

- Mitjançant la D.F. 3^a es modifica la Llei de Seguretat Aèria (afegint els arts 45 bis i 62 bis i una lletra i) a l'art. 52.1) incorporant com infraccions relacionades amb l'incompliment de les decisions de la AESA (Agència Estatal de Seguretat Aèria) relatives a les reclamacions dels passatgers basades en el Reglament (CE)261/2004, del Parlament i del Consell, d'11 de febrer de 2004.

- Mitjançant la D.F. 4^a es modifica la Llei 18/2011, de 5 de juliol, reguladora de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'Administració de Justícia (en concret els arts. 4.2 f); 6.2 d); 8; 11.2.1; 35; D. Ad 5a), D. Add.13ena., D.T. 3^a, ampliant els sistemes d'identificació i signatura, incorporant els establerts en els articles 9 i 10 de la Llei 39/2015, i es preveu que els sistemes siguin plenament accessibles i operatius sense necessitat que els usuaris es trobin físicament a les seus dels respectius òrgans, oficines o fiscalies. A més, es preveu la creació d'un Taulell Edictal Judicial Únic en que es publicaran els Edictes a partir del 01.06.2021.

-Mitjançant la D.F. 5ena. es modifica la Disposició final 10ena. de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, de Registre Civil, ajornant l'entrada en vigor de la LRC fins al 30.04.2021

- Mitjançant la D.F. 6ena. es modifica la Llei 7/2017, de 2 de novembre, per la qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/11 / UE, de el Parlament Europeu i de Consell, de 21 de maig de 2013, relativa a la resolució alternativa de litigis en matèria de consum. Es preveu que en matèria de protecció dels usuaris del transport aeri, serà acreditada i notificada a la Comissió Europea una única entitat, que

coneixerà, d'acord amb el que estableix aquesta disposició, d'aquells conflictes que afecten tots els passatgers, encara que no tinguin la condició de consumidors i ja estigui la companyia establerta a la Unió Europea o fora d'ella. Es determina el procediment i efectes de la resolució d'aquests procediments, així com la possible impugnació de la resolució corresponent davant dels Jutjats del Mercantil

-Mitjançant la D. F. 7^a es modifica la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes de Sector Públic (en concret, els paràgrafs d) i f) de l'article 159.4) pel que fa a especialitats relacionades amb la presentació d'ofertes i la seva valoració en el procediment obert simplificat de contractació previst en aquesta llei.

-Es modifica (D.F. 8ena) el RDL 11/2020, de 31 de març:

- El termini perquè la persona arrendatària d'habitatge habitual LAU que es trobi en situació de vulnerabilitat sol·liciti l'ajornament del pagament de la renda en el cas d'arrendador gran tenedor es perllonga fins al 30.09.2020. Si l'arrendador no és gran tenedor la disposició manté, però, el termini de fins a 3 mesos a comptar de l'entrada en vigor del RDL 11/2020, raó per la qual en aquest cas no estaria vigent el termini per a sol·licitar l'ajornament.
- Es modifica la regulació de la línia d'aval per a la cobertura per compte de l'Estat del finançament a arrendataris d'habitatge en situació de vulnerabilitat social i econòmica com a conseqüència de l'expansió del COVID-19.
- S'amplia la possibilitat de disponibilitat de plans de pensions per als treballadors per compte propi o autònoms als casos ja previstos en el RDL 11/2020 per a aquells autònoms que també prèviament integrat en un règim de mutualisme alternatiu a la Seguretat Social.
- S'estableixen les condicions específiques de disponibilitat dels plans de pensions en cas de cessament d'activitat -derivada de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19-en el cas dels treballadors per compte propi que haguessin estat prèviament integrats en un règim de la Seguretat Social com a tals, o en un règim de mutualisme alternatiu a aquesta;

-Es mantenen (D. F. 9ena) les previsions incorporades pel RDL 16/2020 en el RDL 15/2020, de 21 d'abril, sobre les condicions documentals per a acreditar per part del particip d'un pla de pensions la seva sol·licitud de disposició, en els casos de cessament de l'activitat derivada de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19 i per part dels treballadors per compte propi

Entre altre noves previsions i compromisos legislatius, cal destacar que:

- El Govern, prèvia negociació amb les comunitats autònomes en matèria de Justícia, promourà la creació de almenys 100 noves unitats judicials en un termini de 3 anys, de les quals com a mínim un terç es crearan en el primer any, amb la finalitat d'adequar la planta judicial a les necessitats derivades de la crisi provocada per la COVID-19 i de garantir a la ciutadania l'efectivitat de la protecció judicial dels seus drets. Per això, el Govern dotarà les partides i transferències pressupostàries necessàries i suficients (D. Add. 5ena)
- El Govern presentarà a les comissions de Justícia de Congrés dels Diputats i del Senat, en un termini no superior a 3 mesos, un anàlisi i estudi sobre les

possibilitats i opcions legals, incloses les existents en dret comparat, d'incorporar en el règim jurídic d'obligacions i contractes la regla *rebus sic stantibus*. L'estudi inclourà les dades disponibles més significatives sobre l'impacte de la crisi derivada de la COVID-19 en els contractes privats. (*D. Add. 7ena*)

- El Govern remetrà a les Corts Generals en el termini màxim de 9 mesos, un projecte de llei, escoltats el Consell General del Notariat i el Col·legi de

Registradors d'Espanya, per habilitar la intervenció telemàtica notarial i registral amb l'objectiu de facilitar la prestació dels serveis notariais i registrals sense necessitat de presència física (*DF 11ª*)

- En col·laboració amb les comunitats autònomes que hagin assumit competències en mitjans materials i personals al servei de l'Administració de Justícia, el CGPJ i la Fiscalia General de l'Estat, el Govern remetrà a les Corts Generals un projecte de llei que reguli les normes per a la celebració d'actes processals telemàtics, preservant en tot moment les garanties processals previstes en l'ordenament jurídic i el dret de defensa de les parts (*DF 12ª*)